

Összefogással lehetne csak esélye Budapestén a baloldálnak

A Nézőpont Intézet elemzése

Fotó: budapest.hu

Összefoglaló

A Fidesz-KDNP egyértelmű országos győzelmét eredményező áprilisi parlamenti választás egyik tanulsága, hogy a kormánypártok Budapesten is megőrizték szavazattöbbségüket a baloldallal szemben, noha a többségi olló rendkívül szűk volt a fővárosban (közel 16 ezer pártlistás szavazat). Az őszi önkormányzati választás kapcsán ezért a kormánypártok és a baloldali erők számára is prioritást jelentenek a fővárosi pozíciók. Jól mutatja viszont a baloldali pártok helyzetét, hogy míg korábban a kormánypártoknál erősebb pozíciókkal rendelkeztek a fővárosban is, mára Budapest maradt az egyike azon kevés területnek az országban (néhány vidéki nagyvároson kívül), ahol a baloldal egyáltalán képes volt a Fidesz-KDNP szövetséghez képest kiegyensúlyozott eredményt elérni a parlamenti választáson.

Noha a parlamenti választási eredmény nem mutatja meg egyértelműen az őszi önkormányzati választási eredményeket számos eltérő tényező miatt (alacsonyabb önkormányzati választási részvétel, különböző helyi választói motivációk, változó belpolitikai klíma), a pártok közti fővárosi és kerületi szintű erőviszonyokra lehet következtetni a pártlistás adatokból. Míg a parlamenti pártlistás eredmények fővárosi szinten kiegyenlített erőviszonyokat mutatnak, addig a kerületi szintű bontás azt jelzi, hogy a Fidesz-KDNP jelenleg 16, a baloldali pártok viszont közösen is csak 7 budapesti kerületben rendelkeznek előnnyel, bár a kerületek közel fele kiegyenlítettnek számít. Stabilan baloldali kerületnek egyedül a XIII. kerület bizonyult, ahol több mint 8 ezer szavazattal szerzett többit a baloldali összefogás pártlistája a Fidesz-KDNP pártlistához képest. A IV., VII., X., XIV., XIX. és a XXI. kerületekben ugyan szintén vezet a baloldal, de nem behozhatatlanul.

Mindez azt is jelentheti, hogy kizárólag széles körű összefogással lehet csak esélye a baloldali pártoknak visszaszerezni a budapesti városvezetést, valamint a kerületek jelentősebb részét. A baloldali összefogást persze az 1994 óta egyfordulós, számos elemében egyszerű többségi elven nyugvó, a mindenkor relatív győztest jutalmazó önkormányzati választási rendszer is előmozdíthatja.

A baloldal esetleges budapesti összefogása sikeres kampány (hiteles főpolgármester-jelölt és kerületi jelöltek, valamint érdemi mondanivaló) nélkül önmagában persze nem garancia a győzelemre, a fővárosi összefogás legfeljebb csak egy lehetőség a baloldal számára. A változó belpolitikai klíma ráadásul (a parlamenti választási vereség eddig elmaradt belső értékelése, az esetleges európai parlamenti választási kudarc, ezek nyomán pedig az őszi elhúzódó, folyamatos belső feszültségek és pozícióharc) aligha az összetartás, sokkal inkább az egyértelmű szétválás irányába sodorhatja a baloldalt. A baloldal széthúzása esetén a Fidesz-KDNP eredményes fővárosi kampánnyal, szinte biztosan képes lesz stabilizálni jelenlegi fővárosi, valamint budapesti kerületi szintű vezető pozícióit.

A fővárosi kerületek polaritása

A kormánypártok Budapesten is megőrizték szavazattöbbségüket a baloldallal szemben, noha a többségi olló rendkívül szűk volt a fővárosban.

A parlamenti pártlistás választási eredmények fővárosi kerületi szintű bontása alapján stabilan baloldali kerületnek egyedül a XIII. kerület bizonyult. A fővárosi kerületek közel fele viszont kiegyenlítettnek számít.

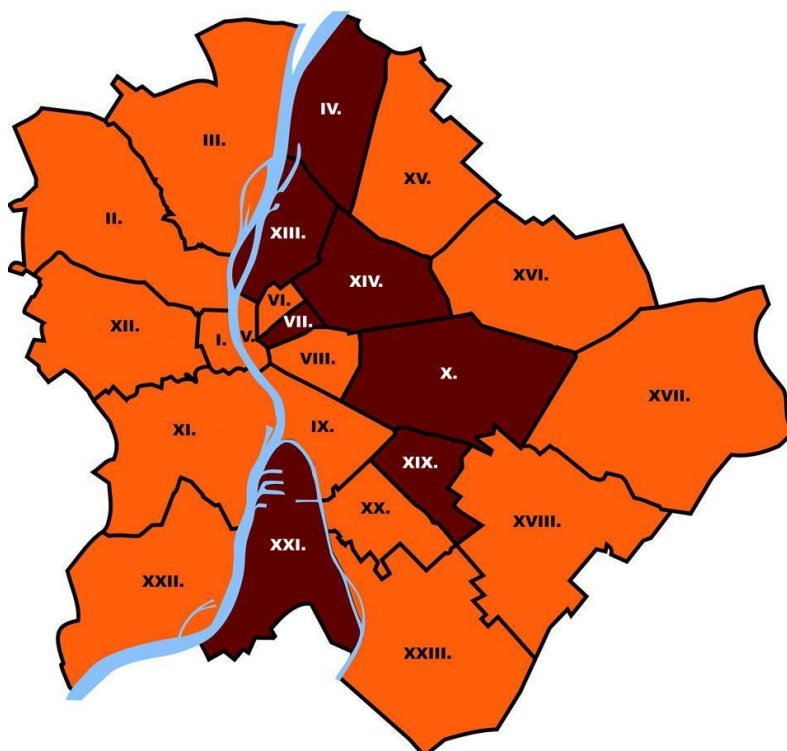
A Fidesz-KDNP egyértelmű országos győzelmét eredményező áprilisi parlamenti választás egyik tanulsága, hogy a kormánypártok Budapesten is megőrizték szavazattöbbségüket a baloldallal szemben, noha a többségi olló rendkívül szűk volt a fővárosban (közel 16 ezer pártlistás szavazat). Az őszi önkormányzati választás kapcsán ezért a kormánypártok és a baloldali erők számára is prioritást jelentenek a fővárosi pozíciók. Jól mutatja viszont a baloldali pártok helyzetét, hogy míg korábban a kormánypártoknál erősebb pozíciókkal rendelkeztek a fővárosban is, mára Budapest maradt az egyike azon kevés területnek az országban (néhány vidéki nagyvároson kívül), ahol a baloldal egyáltalán képes volt a Fidesz-KDNP szövetséghez képest kiegyensúlyozott eredményt elérni a parlamenti választáson.

Noha a parlamenti választási eredmény nem mutatja meg egyértelműen az őszi önkormányzati választási eredményeket számos eltérő tényező miatt (alacsonyabb önkormányzati választási részvétel, különböző helyi választói motivációk, változó belpolitikai klíma), a pártok közti fővárosi és kerületi szintű erőviszonyokra lehet következtetni a pártlistás adatokból. Míg a parlamenti pártlistás eredmények fővárosi szinten kiegyenlített erőviszonyokat mutatnak, addig a kerületi szintű bontás azt jelzi, hogy a Fidesz-KDNP jelenleg 16, a baloldali pártok viszont közösen is csak 7 budapesti kerületben rendelkeznek előnnyel, bár a kerületek közel fele kiegyenlítettnek számít.

A számítás alapján a budai kerületekben rendkívül stabil szavazattöbbséget ért el a Fidesz-KDNP pártlistája. Kivételt a III. kerület jelent, ahol mindössze 22 pártlistás szavazat a különbség a kormánypárti és a baloldali pártlista között. A pesti kerületek közül stabil Fidesz-KDNP előny jellemzi az V., a XVI., valamint a XVII. kerületeket is. A VI., VIII., IX., XV., XVIII., XX. és XXIII. kerületekben ugyanakkor már csekély a különbség a Fidesz-KDNP szavazattöbbsége, valamint a baloldali összefogás eredménye között. Stabilan baloldali kerületnek egyedül a XIII. kerület bizonyult, ahol több mint 8 ezer szavazattal szerzett többet a baloldali összefogás pártlistája a Fidesz-KDNP pártlistához képest. Ugyanakkor a parlamenti pártlistás eredmények alapján – szűk többséggel – a baloldal maga felé billenthetné a IV., VII., X., XIV., XIX. és a XXI. kerületeket is.

FŐVÁROSI KERÜLET	Fidesz-KDNP		MSZP-Együtt-DK-PM-MLP		Jobbik		LMP		egyéb pártok		összesen
	szavazatok	százalék	szavazatok	százalék	szavazatok	százalék	szavazatok	százalék	szavazatok	százalék	
I. kerület	7 064	47,02%	4 875	32,45%	971	6,46%	1 705	11,35%	408	2,72%	15 023
II. kerület	23 029	44,52%	18 836	36,42%	3 134	6,06%	5 531	10,69%	1 194	2,31%	51 724
III. kerület	26 541	37,67%	26 519	37,64%	8 275	11,75%	6 463	9,17%	2 655	3,77%	70 453
IV. kerület	18 521	35,13%	20 253	38,42%	7 243	13,74%	4 444	8,43%	2 259	4,28%	52 720
V. kerület	7 344	44,79%	5 668	34,57%	1 211	7,39%	1 739	10,61%	433	2,64%	16 395
VI. kerület	6 583	38,16%	6 570	38,08%	1 635	9,48%	1 944	11,27%	519	3,01%	17 251
VII. kerület	10 105	36,93%	10 236	37,41%	2 948	10,77%	3 134	11,45%	941	3,44%	27 364
VIII. kerület	12 371	39,50%	10 944	34,94%	3 765	12,02%	3 066	9,79%	1 173	3,75%	31 319
IX. kerület	10 254	38,47%	9 484	35,58%	3 183	11,94%	2 795	10,49%	936	3,51%	26 652
X. kerület	13 106	35,53%	13 986	37,92%	5 465	14,82%	2 763	7,49%	1 562	4,24%	36 882
XI. kerület	32 861	42,03%	28 352	36,27%	6 882	8,80%	7 580	9,70%	2 504	3,20%	78 179
XII. kerület	16 888	46,73%	12 164	33,66%	2 196	6,08%	4 047	11,20%	844	2,34%	36 139
XIII. kerület	18 759	31,18%	27 448	45,62%	6 023	10,01%	5 884	9,78%	2 056	3,42%	60 170
XIV. kerület	23 601	36,80%	25 274	39,41%	6 726	10,49%	6 287	9,80%	2 241	3,49%	64 129
XV. kerület	15 670	36,85%	15 523	36,50%	6 545	15,39%	3 076	7,23%	1 710	4,02%	42 524
XVI. kerület	17 273	41,36%	14 296	34,23%	5 234	12,53%	3 486	8,35%	1 472	3,52%	41 761
XVII. kerület	19 451	40,26%	15 915	32,94%	7 359	15,23%	3 638	7,53%	1 945	4,03%	48 308
XVIII. kerület	20 306	37,04%	19 584	35,72%	8 842	16,13%	3 983	7,27%	2 105	3,84%	54 820
XIX. kerület	11 455	35,89%	11 996	37,59%	4 653	14,58%	2 535	7,94%	1 274	3,99%	31 913
XX. kerület	12 235	36,75%	11 905	35,75%	5 550	16,67%	2 292	6,88%	1 315	3,95%	33 297
XXI. kerület	13 551	34,12%	14 769	37,19%	7 009	17,65%	2 672	6,73%	1 712	4,31%	39 713
XXII. kerület	13 233	42,83%	10 194	32,99%	4 051	13,11%	2 319	7,50%	1 103	3,57%	30 900
XXIII. kerület	4 207	37,36%	3 638	32,31%	2 229	19,79%	767	6,81%	420	3,73%	11 261
összesen	354 408	38,57%	338 429	36,83%	111 129	12,09%	82 150	8,94%	32 781	3,57%	918 897

Országos pártlistás választási eredmények fővárosi kerületi szintű bontásban
(Forrás: Nemzeti Választási Iroda, NVI)

Országos pártlistás választási eredmények fővárosi kerületi szintű bontásban térképen ábrázolva
(Forrás: Nemzeti Választási Iroda, NVI)

Stabilizálhatják fővárosi pozícióikat a kormánypártok

Kizárólag széles körű összefogással lehet csak esélye a baloldali pártoknak visszaszerezni a budapesti városvezetést, valamint a kerületek jelentősebb részét.

A baloldal széthúzása esetén a Fidesz-KDNP eredményes fővárosi kampánnyal, szinte biztosan képes lesz stabilizálni jelenlegi fővárosi, valamint budapesti kerületi szintű vezető pozícióit.

A számítások alapján kirajzolódó fővárosi erőviszonyok azt is előre vetíthetik, hogy kizárólag széles körű összefogással lehet csak esélye a baloldali pártoknak visszaszerezni a budapesti városvezetést, valamint a kerületek jelentősebb részét. A baloldali összefogást persze az 1994 óta egyfordulós, számos elemében egyszerű többségi elven nyugvó, a mindenkori relatív győztest jutalmazó önkormányzati választási rendszer is előmozdíthatja.

Még ha sikert nem is, de alternatív megoldást jelenthetett volna, ha az LMP elfogadja a szocialisták támogatását a zöld párt jövőbeli főpolgármester-jelöltjének személye kapcsán. Az elképzelés az LMP önállóságot célzó stratégiai érdekeinél fogva hiúsult meg.

A baloldal esetleges budapesti összefogása – bármilyen összetétellel valósulna is meg – sikeres kampány (hiteles főpolgármester-jelölt és kerületi jelöltek, valamint érdemi mondanivaló) nélkül önmagában persze nem garancia a győzelemre, a fővárosi összefogás legfeljebb csak egy lehetőség a baloldal számára. A változó belpolitikai klíma ráadásul (a parlamenti választási vereség eddig elmaradt belső értékelése, az esetleges európai parlamenti választási kudarc, ezek nyomán pedig az őszig elhúzódó, folyamatos belső feszültségek és pozícióharc) aligha az összetartás, sokkal inkább az egyértelmű szétválás irányába sodorhatja a baloldalt.

A baloldal széthúzása esetén a Fidesz-KDNP eredményes fővárosi kampánnyal, szinte biztosan képes lesz stabilizálni jelenlegi fővárosi, valamint budapesti kerületi szintű vezető pozícióit. A Fidesz-KDNP ugyanis ebben az esetben még azokban a fővárosi kerületekben is esélyes lehet ősszel (például a VII., X. és XXI. kerületekben), ahol a szavazatkülönbség a parlamenti pártlistás szavazatszámok alapján csekély, nem behozhatatlan baloldali előnyt mutat.